

ATLAS COPCO COUNTERT FILES MET FIETSPROJECT

Wat doet Atlas Copco wanneer werknemers met een slim mobiliteitsidee op de proppen komen? Naar hen luisteren. Atlas Copco zag potentieel en ondersteunde het initiatief. De resultaten van het fietsleaseproject en carpoolplan ogen indrukwekkend. Genoeg reden voor onze bereikbaarheidsmanager Steven Roeland om een bezoek te brengen aan de Wilrijkse hoofdzetel van de wereldleider in het leveren van industriële productiviteitsoplossingen.

TEKST: THOMAS VANBRABANT | BEELDEN: STEFAAN VAN HUL

Net zoals bij heel wat Antwerpse ondernemingen, is een vlotte bereikbaarheid van Atlas Copco een belangrijke bekommernis. De ligging naast de Antwerpse ring, op de drukke Boomsesteenweg tussen Wilrijk en Aartselaar, heeft voordelen maar ook nadelen.

Nico Delvaux, directeur
afdeling compressortechniek

‘Onze positie in Europa en de aanwezigheid van de haven om de hoek, is een enorme meerwaarde’, vertelt Nico Delvaux, directeur van de afdeling compressortechniek. ‘Maar de overbelaste wegen en bijhorende files zorgen voor steeds meer mobiliteitsproblemen. En in tegenstelling tot wat veel mensen denken, zijn niet de vrachtwagens de grote boosdoeners. Zo’n 80 procent van het verkeer bestaat uit wagens en in meer dan 90 procent zit maar één persoon. Dat is niet efficiënt.’

INITIATIEF WERKNEMERS

Er zijn bij Atlas Copco echter niet veel alternatieven voor de wagen. Een treinstation is er niet en de uren van het openbaar vervoer matchen slecht met de shifts van de meer dan 2.700 werknemers op de site.

‘De meeste werknemers wonen binnen een straal van 10 tot 15 kilometer van de onderneming. In ons jaarlijks tevredenheidsonderzoek stonden mobiliteitsproblemen steeds weer bovenaan als grootste ergernis’, geeft hoofd recruitment & training Ellen Verlinden aan. De lokale fileknooppunten en het gebrek aan goede busverbindingen bezorgden werknemers stress en ergernis. En ook het vinden van parkeerplaats op het eigen terrein verloopt niet alle dagen even vlot. Het tijdsverlies deed de werknemers steeds dieper snijden in hun privétijd.

‘Bij Atlas Copco hanteren we een open structuur met veel ruimte voor initiatieven. Werknemers kwamen zelf met het idee om een fietsproject op te zetten. Iedereen was meteen enthousiast.’

Dat idee omzetten naar een succesvolle praktijk, vraagt meer dan enkel enthousiasme. ‘We hebben het project een goede structuur gegeven’, zegt Ellen Verlinden. ‘Tweewekelijks kwam een werkgroep samen waar ook de sociale partners deel vanuit maakten.’

Verlinden belicht meteen het belang van een goed intern draagvlak. 'In het gestructureerd overleg kunnen vakbonden en management constructief naar elkaar toegroeien en de details van het project uitwerken'. Het rijpingsproces duurde anderhalf jaar, maar nadien ging het erg snel.

EEN WIN-WIN

Het fietsleaseproject van Atlas Copco is tegelijk simpel en slim: elke werknemer kan naar keuze een fiets kopen. Een gewone stadsfiets of elektrische fiets, maar evengoed een racefiets, bakfiets of mountainbike. Vervolgens wordt drie jaar lang een deel van het brutoloon afgehouden. Op het eind van de leasingperiode is de werknemer eigenaar geworden van de fiets. Daarnaast ontvangt hij een fietsvergoeding van € 0,22 per kilometer. Het loonoffer en de vergoeding heffen elkaar vaak helemaal op. Zo heeft de werknemer na drie jaar een gratis fiets. Maar ook voor Atlas Copco is het initiatief financieel beheersbaar. Zowel de leasingskosten als de fietsvergoedingen zijn verhoogd fiscaal aftrekbaar. Atlas Copco ziet nog een voordeel voor de werknemer. 'Die bespaart vooral een massa tijd aan woon-werkverkeer', stelt Nico Delvaux. 'Zo arriveert hij rustiger en met minder stress. Bovendien is fietsen uiteraard gezond. Dat vertaalt zich dan weer in minder ziekte-dagen.' In het begin dacht Atlas Copco dat enkel de werknemers die in de buurt wonen zouden intekenen. De snelle opmars van de elektrische fiets en het aanleggen van fietsostrades blijkt ook werknemers van verder weg naar de fiets te lokken. 'Twee maanden geleden konden de medewerkers intekenen voor het project. Nu staat de teller al op 370 fietsaankopen', telt Ellen Verlinden. 'Het succes heeft ons aangenaam verrast. En elke week melden zich gemiddeld twee nieuwe kandidaten aan.' De vereiste is om minstens één dag per week met de fiets te komen. Maar de meesten pendelen nu elke dag per tweewieler.

AUTODELEN

Ook voor de autogebruikers kwam een initiatief. 'We startten een carpoolplan', vertelt Ellen Verlinden. De financiële besparing bleek voor de autodelers niet de enige trigger. 'Wie zijn wagen deelt met een andere medewerker, krijgt een voorbehouden plaats op onze parking, daar waar vroeger de directiewagens stonden.' De directie heeft dat privilege opgeofferd. 'Uiteraard is het ook symbolisch', vindt Nico Delvaux. 'Maar we doen onze duit in het zakje. Als iedereen dat doet, staan er elke dag een pak minder wagens bumper tegen bumper op onze wegen.' Het carpoolplan kwam er ook na een suggestie van de werknemers. 'We hadden al een beperkt aantal mensen die carpools, maar dit initiatief liet dat aantal snel groeien tot 65.'

GEEF ZORGEN UIT HANDEN

Mobiliteitsinitiatieven zijn erg waardevol. In de organisatie vergen ze dan ook aandacht. En dat betekent tijdsinvestering.

Ellen Verlinden, hoofd recruitment & training

'Er zijn aspecten waar je consequent doorheen moet: fiscale, sociale, administratieve en legal checks moeten gebeuren', aldus Ellen Verlinden. Maar dit hoeft niet per se de organisatie zwaar te belasten. 'Het sociaal secretariaat en de leasingsmaatschappij kunnen de zorgen uit handen nemen. De grootste uitdaging was een geschikte leasingpartner vinden. Zij hebben alle opvolging op zich genomen.'

In de hele aanloop naar het mobiliteitsproject, liet het bedrijf ook een mobiliteitscan uitvoeren door het Provinciaal MobiliteitsPunt (PMP). Een initiatief van de Provincie Antwerpen dat kosteloos mobiliteitspotentiëlen en -alternatieven in kaart bracht. Vraag naar stabiele overheidsinitiatieven. Het PMP begeleidde Atlas Copco ook om via het Pendelfonds een deel van hun investering te kunnen terugvorderen. Het Pendelfonds is een subsidie van de Vlaamse Overheid voor projecten die een duurzaam woon-werkverkeer bevorderen.

'Dat geld kunnen we nu opnieuw gebruiken bij nieuwe plannen om het woon-werkverkeer binnen ons bedrijf duurzamer te maken', vertelt Nico Delvaux. 'Het is een mooi duwtje in de rug. Wel is het belangrijk dat zo'n subsidie transparant en stabiel is. De spelregels mogen niet halfweg wijzigen. Ik pleit voor een langetermijnvisie waardoor bedrijven zich niet bedrogen kunnen voelen.' Momenteel is nog niet bekend wanneer en onder welke voorwaarden een nieuwe subsidieronde wordt toegekend. Daarnaast is er nog het getalm met de reglementering rond het mobiliteitsbudget. Atlas Copco heeft de regelgeving niet afgewacht.

GROTE VOLDOENING

Hoewel fiscaal interessant, was het fietsleaseproject voor Atlas Copco geen budgetneutrale inspanning. Toch heeft het bedrijf er nog geen seconde spijt van gehad. 'Nieuwe fietsenstallingen, enkele oplaadpalen, extra douches... Het heeft een paar 100.000 euro gekost. Maar we zijn blij wanneer onze werknemers met voorstellen komen en die door samen te werken worden gerealiseerd. Op zo'n bedrijfscultuur ben ik trots. Als het project dan achteraf ook nog succesvol blijkt, dan is dat gewoon fantastisch', besluit Nico Delvaux. □

Atlas Copco biedt zijn klanten duurzame en innovatieve productiviteitsoplossingen, zoals compressoren, luchtbehandelingssystemen en apparatuur voor de bouw. In België heeft het bedrijf vestigingen in Wilrijk, Hoeselt, Overijse en Rumst en stelt het zo'n 3.000 mensen te werk. De site in Wilrijk is de wereldwijde hoofdzetel voor de compressoren- en constructiedivisie.

FIETSLEASING IN OPMARS

De mobiele kijk van Steven Roeland, bereikbaarheidsmanager Voka – Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland

Fietsleaseprojecten lijken wel het ei van Columbus en kennen een snelle opmars. De werknemer betaalt drie tot vijf jaar lang een leasingfee via het brutoloon om een fiets aan te schaffen. Hiermee bespaart de medewerker tot 50 procent in vergelijking met een persoonlijke aankoop van de fiets. Zo wordt een fiets die voor zijn eigen budget onhaalbaar leek, plots wel realistisch. Bovendien kan de medewerker ervoor kiezen om onderhoud, verzekering en pechbijstand in de fee te integreren.

Omdat de werknemer zijn woon-werkverplaatsing voortaan met de fiets doet, kan de werknemer een fietsvergoeding tot maximum € 0,22/km ontvangen (dat in plaats van de vrijgestelde vergoeding voor de tussenkomst van de werkgever in de kosten van het woon-werkverkeer van auto of openbaar vervoer). De meesten doen meer met een bijkomend aangenaam financieel gevolg: de inhouding op het brutoloon en de fietsvergoeding heffen elkaar vaak op. Zo heeft de werknemer op het eind van de looptijd van het leasecontract een gratis fiets.

Bedrijven zien ook voordelen in de diverse ecologische en fiscale aspecten: de kosten zijn 120 procent aftrekbaar, het bedrijf helpt het fileleed verzachten en bevordert meteen de gezondheid van de medewerkers, wat leidt tot minder ziekteverzuim.

HOU HET OVERZICHT MET www.bereikbaarwerk.be

Om het overzicht te behouden over de talrijke mobiliteitsinitiatieven heeft de Kamer een eenvoudige digitale tool uitgewerkt voor bedrijfsleiders en hr-managers:

www.bereikbaarwerk.be. Het instrument bundelt de belangrijkste bedrijfsgerichte initiatieven van overheden en publieke vervoersaanbieders. Wil u een mobiliteitsonderzoek starten? Wil u bereikbaarheidsinformatie ter beschikking stellen van uw personeel of bezoeker? Welke woon-werkalternatieven zijn door overheden ter beschikking gesteld aan bedrijven? Welke kosten zijn daaraan verbonden en hoe zit het met de fiscaliteit? Wie kan ik contacteren voor de b2b-toepassingen? U vindt het beknopt en overzichtelijk terug in deze tool.

De markt van aanbieders is volop in evolutie. Als u een dergelijk initiatief wil implementeren, doet u best een marktvraag. Maar daag gerust ook uw autoleasingsbedrijf eens uit. Sommige leasingsmaatschappijen heroriënteren zich en combineren auto- en fietsleasing.

Hou er rekening mee dat fietsen pas aantrekkelijk is voor uw medewerkers als ook hun fiets veilig kan worden gestald. Investeren in goede infrastructuur hoort daarbij. Denk dan ook even aan oplaadpunten of batterijladers in het bedrijf. Ten slotte zijn douches of kleedruimtes een extra stimulans om bij slecht of te warm weer toch de fietsverplaatsing te doen. Een goed gesprek met uw personeel kan verhelderend zijn over wat zinvol is en wat niet. Subsidies voor investeringskosten zijn mogelijk via het Vlaams Pendelfonds¹.

Zit u met vragen over de mobiliteit van uw werknemers of vindt u niet meteen uw weg in het mobiliteitslandschap? Contacteer bereikbaarheidsmanager steven.roeland@voka.be

¹Bij het ter perse gaan van dit artikel keurde de Vlaamse regering principieel het nieuwe besluit over het Pendelfonds goed. Dit besluit zal als basis dienen voor de toekomstige projectoproepen. Over dit besluit wordt het advies ingewonnen van de Raad van State.